

U radu M. Ilić, L., D.Jagodić-Krunić, D.Podunavac sa XI međunarodne konferencije o površinskoj eksploataciji OMC 2014, razmotrena je mogućnost proizvodnog reaktiviranja ležišta cementnih laporaca Ralja kod Beograda na bazi ranije istraženih bilansnih rezervi, a za potrebe nove fabrike cementa koja bi se izgradila na mestu stare cementare, koja je uspešno radila u periodu 1890-1958. godine.

Cementni laporci je industrijski naziv za sve one krečnjačkoglinovite stene koje se mogu upotrebljavati kao osnovna sirovina za proizvodnju portland-cementa. Ovaj termin, pored pravih laporaca, obuhvata još i krečnjake i gline, koji se najčešće javljaju u istoj produktivnoj seriji sa laporcima i sa njima se zajedno otkopavaju i mešaju u cilju dobijanja sirovinske smeše za proizvodnju portland-cementa, pa ima šire značenje nego petrografski termin laporci.

Ležište cementnih laporaca Ralja nalazi se u ataru istoimenog sela, na severnoj strani Vlaškog brda, 30 km od Beograda. Komunikacioni uslovi ovog ležišta su veoma povoljni: ono je udaljeno oko 700 m od železničke stanice u Ralji kao i od magistralnog puta Beograd-Kragujevac.

Neophodan preduslov za otpočinjanje svih narednih aktivnosti vezanih za proizvodno reaktiviranje ležišta cementnih laporaca Ralja je pronalaženje investitora za izgradnju nove fabrike cementa u Ralji, koji bi finansirao te aktivnosti. Ukoliko se taj preduslov ispuni, onda se, kao prioritetne, predlaže izrada projekta geoloških istraživanja na osnovu kojeg bi u raljskom ležištu bili izvedeni pojedini novi, kontrolni istražni radovi i iz njih uzete odgovarajuće probe za ispitivanje kvaliteta cementnih laporaca, kojima bi se proverile rezerve utvrđene pre više od pola veka od strane M. Ilića i koautora.

Po okončanju ovih aktivnosti, sledi izrada elaborata o resursima i rezervama cementnih laporaca ležišta Ralja u kojem bi se uporedili pa sintetizovali rezultati novih i ranijih istraživanja i uradile prvo geološko-ekonomska ocena ležišta, a potom tehničko-ekonomska ocena. Na osnovu aktuelne geološko-ekonomske ocene, nekadašnje bilansne rezerve A kategorije bi se prevele u savremene, svetski priznate izmerene resurse, a na osnovu aktuelne tehničko-ekonomske ocene kompetentno lice bi razmotrilo napred pomenute modifikujuće faktore i, ukoliko bi oni dali zadovoljavajuće rezultate, izmereni resursi bi se preveli u dokazane rezerve.